

Zadeva C-338/20

Predlog za sprejetje predhodne odločbe

Datum vložitve:

22. julij 2020

Predložitveno sodišče:

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi (Poljska)

Datum predložitvene odločbe:

7. julij 2020

Stranka v postopku, v katerem je bila izrečena kazen, katere izvršitev je predmet postopka v glavni stvari:

D.P.

[...] (ni prevedeno)

SKLEP

7. julij 2020

**Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, Sekcja Wykonania Orzeczeń
V Wydziału Karnego (občinsko sodišče Lodž-center v Lodžu, oddelek za
izvrševanje odločb 5. kazenskega oddelka)**

[...] (ni prevedeno)

je po obravnavi dne 7. julija 2020

primera osebe **D.P.**

na podlagi zahtevka Centraal Justitieel Incassobureau

v zvezi z izvršitvijo odločbe o naložitvi denarne kazni

na podlagi člena 267 Pogodbe o delovanju Evropske unije [...] (ni prevedeno) in
člena 15(2) kodeks karny wykonawczy (zakonik o izvrševanju kazenskih sankcij)

sklenilo

- I. da bo Sodišču Evropske unije predložilo vprašanje za predhodno odločanje o razlagi prava Unije z naslednjo vsebino:

Ali vročitev sodne odločbe o naložitvi denarne kazni kaznovani osebi, ne da bi bil zagotovljen njen prevod v jezik, ki ga naslovnik razume, dovoljuje organu države izvršiteljice te odločbe, da zavrne njeno izvršitev na podlagi določb o prenosu člena 20(3) Okvirnega sklepa 2005/214/PNZ zaradi kršitve pravice do poštenega sojenja?

- II. [...] (ni prevedeno)

Obrazložitev

1. Pravo Unije

- 1.1** V skladu s členom 6(1) Pogodbe o Evropski uniji [...] (ni prevedeno) Unija priznava pravice, svoboščine in načela iz Listine Evropske unije o temeljnih pravicah [...] (ni prevedeno), ki ima enako pravno veljavnost kot Pogodbi. Z določbami Listine se na nikakršen način ne širijo pristojnosti Unije, opredeljene v Pogodbah. Pravice, svoboščine in načela Listine se razlagajo v skladu s splošnimi določbami naslova VII Listine o njeni razlagi in uporabi ter ob ustreznem upoštevanju pojasnil iz Listine, ki navajajo vire teh določb. [Člen] 6(3) PEU določa, da so temeljne pravice, kakor jih zagotavlja Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin in kakor izhajajo iz ustavnega izročila, skupnega državam članicam, kot splošna načela del prava Unije.
- 1.2** V uvodni izjavi 5 Okvirnega sklepa z dne 24. februarja 2005 o uporabi načela vzajemnega priznavanja denarnih kazni (2005/214/PNZ, v nadaljevanju: Okvirni sklep), je navedeno, da ta okvirni sklep spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, ki jih priznava člen 6 Pogodbe in ki jih določa Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti poglavje VI Listine.
- 1.3** [Člen] 3 Okvirnega sklepa določa, da ta ne vpliva na obveznost spoštovanja temeljnih pravic in temeljnih pravnih načel, določenih v členu 6 Pogodbe.
- 1.4** [Člen] 20(3) Okvirnega sklepa določa možnost zavrnitve priznanja in izvršitve odločbe, če je potrdilo, ki ga je posredovala država izdajateljica, razlog za domnevo, da so bile kršene temeljne pravice ali temeljna pravna načela iz člena 6 Pogodbe.

2. Poljsko pravo

- 2.1** Člen 611ff(1) kodeks postępowania karnego (zakonik o kazenskem postopku, v nadaljevanju: k.p.k.) določa, da če država članica Evropske unije, v tem poglavju navedena kot „država izdajateljica“, zaprosi za izvršitev pravnomočne odločbe o naloženi denarni kazni, to sodbo izvrši občinsko sodišče, pristojno za ozemlje, na

katerem ima storilec premoženje ali dobiva dohodke ali ima stalno ali začasno prebivališče.

- 2.2 Člen 611fg(1), točka 9, k.p.k. pooblašča poljsko sodišče, da zavrne izvršitev odločbe, če iz vsebine potrjuje izhaja, da oseba, ki jo odločba zadeva, ni bila pravilno poučena o možnosti in pravici do pritožbe zoper to odločbo[.]

3. Nizozemsko pravo

- 3.1 Centraal Justitieel Incassobureau je centralni upravni organ, ki je odgovoren za pobiranje in izterjavo denarnih kazni, izrečenih za dejanja, storjena na ozemlju Kraljevine Nizozemske.¹
- 3.2 Na kazenski plačilni nalog, ki ga izda Centraal Justitieel Incassobureau, se je mogoče v roku 6 tednov pritožiti na državno tožilstvo v L.

4. Dejansko stanje

- 4.1 Oseba D. P. je bila z odločbo z dne 22. julija 2019 kaznovana z denarno kaznijo 210 EUR za dejanje iz člena 2 nizozemskega zakona o upravnopravnem izvrševanju cestnoprometnih predpisov, storjeno 11. julija 2019, in sicer vožnjo z dvema pnevmatikama, ki ne izpolnjujeta zahtev glede profila. Odločba je pravnomočna od 2. septembra 2018.

5. Postopek pred nacionalnim sodiščem

- 5.1 Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieście w Łodzi (občinsko sodišče za Lodž-center v Lodžu) je 21. januarja 2020 prejelo zahtevo nizozemskih organov za izvršitev denarne kazni, naložene osebi D. P.
- 5.2 To sodišče je Centraal Justitieel Incassobureau zaprosilo za podatek, ali je bila kaznovani osebi odločba o naložitvi denarne kazni vročena s prevodom v poljščino.
- 5.3 Nizozemski organ je odgovoril nikalno in navedel, da je bila odločba pripravljena v nizozemščini in je vsebovala dodatna pojasnila v angleščini, francoščini in nemščini ter sklic na spletno stran www.cjib.nl, ki vsebuje informacije v poljščini.
- 5.4 Kaznovana oseba se je udeležila obravnave 9. junija 2020 in pojasnila, da je med koncem novembra in začetkom decembra 2019 prejela pismo z Nizozemske, ki ni vsebovalo prevoda v poljski jezik. Dodala je, da se glede poslanega pisma ni mogla opredeliti, saj ni razumela njegove vsebine. Kaznovana oseba se preživlja s pokojnino v višini približno 1.000 PLN (kar ustreza 240 EUR).

¹ Informacije s spletne strani: <https://www.cjib.nl/sl>.

6. Dopustnost postavljenega vprašanja za predhodno odločanje in razlogi za predlog za sprejetje predhodne odločbe

- 6.1 [...] (ni prevedeno)
- 6.2 Odgovor na vprašanja, ki jih je predložitveno sodišče postavilo Sodišču Evropske unije v predhodno odločanje, je ključnega pomena za pravilno razlago in uporabo nacionalnih določb za izvajanje Okvirnega sklepa 2005/214/PNZ v zadevi, o kateri odloča to sodišče.

7. Stališče predložitvenega sodišča glede odgovora na postavljeno vprašanje za predhodno odločanje

- 7.1 Kot izhaja iz uvodne izjave 5 Okvirnega sklepa 2005/214/PNZ, ta okvirni sklep spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, ki jih priznava člen 6 Pogodbe o Evropski uniji in ki jih določa Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti poglavje VI Listine. Sklicevanje na vprašanje spoštovanja temeljnih pravic je razvidno iz člena 3 Okvirnega sklepa, člen 20(3) pa določa možnost zavrnitve priznanja in izvršitve odločbe, če obstaja razlog za domnevo, da je bila ta izdana s kršitvijo temeljnih pravic.
- 7.2 Sodišče EU je v zadevi Pupino² izrecno navedlo, da je treba okvirni sklep razlagati tako, da so spoštovane temeljne pravice, vključno s pravico do poštenega sojenja iz člena 6 EKČP, ki jo razlaga Evropsko sodišče za človekove pravice.
- 7.3 Opozoriti je treba, da je vprašanje poštenosti postopka v državi članici, v katerem je bila izdana odločba, posredovana v izvršbo na podlagi Okvirnega sklepa 2005/214/PNZ, bistvenega pomena za zagotavljanje pravic osebe, ki je bila kaznovana z denarno kaznijo. To je zato, ker je ta odločba posredovana kot pravnomočna odločba in organ, ki jo izvršuje, ni pooblaščen za odpravo napak v postopku, ki so se zgodile v državi, v kateri je bila izdana.
- 7.4 [Vendar] analiza določb, ki se nanašajo na vprašanje prevoda, iz veljavnih pravnih aktov Unije [...] (ni prevedeno) ne daje očitnega in nedvoumnega odgovora na vprašanje, ali je država članica, ki je izdala odločbo o naložitvi denarne kazni, dolžna vročiti to odločbo s prevodom v jezik, ki ga naslovník razume.
- 7.5 Okvirni sklep 2005/214/PNZ ne vsebuje nobene določbe, iz katere bi neposredno izhajala obveznost, da se naslovníku vroči prevedena odločba o naložitvi denarne kazni, vendar je treba poudariti, da se navedeni okvirni sklep nanaša na stopnjo izvršitve že pravnomočne odločbe v drugi državi članici. Nižjo stopnjo urejajo pravo države izdajateljice in, med drugim, določbe Direktive 2015/413/EU Evropskega parlamenta in Sveta z [dne 11. marca 2015] o lažji čezmejni

² [Sodba z dne 16. junija 2005, Pupino (C-105/03, EU:C:2005:386, točka 59)]

izmenjavi informacij o prometnih prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu³.

- 7.6** Ta instrument poleg določb tehnične narave v zvezi z izmenjavo podatkov med pristojnimi organi držav članic vključuje tudi določbe o jamstvih. Kot je navedeno v uvodni izjavi 25, ta direktiva spoštuje temeljne pravice in načela, ki jih priznava Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, vključno s spoštovanjem zasebnega in družinskega življenja, varstvom osebnih podatkov, pravico do poštenega sojenja, domnevo nedolžnosti in pravico do obrambe. Po drugi strani iz uvodne izjave 15 izhaja, da bi morale države članice imeti možnost, da stopijo v stik z lastnikom ali imetnikom vozila ali drugače identificirano osebo, osumljeno storitve prometnega prekrška, povezanega z varnostjo v cestnem prometu, da bi to osebo obveščale o veljavnih postopkih in pravnih posledicah v skladu z zakonodajo države članice prekrška. V uvodni izjavi 16 je navedeno, da bi morale države članice zagotoviti ustrezen prevod pisnega obvestila, ki ga pošlje država članica prekrška, kot je določeno v Direktivi 2010/64/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁴.
- 7.7** Člen 5(2) Direktive 2015/413/EU določa, da kadar se država članica prekrška odloči, da bo uvedla postopke v zvezi s prekrškom, v skladu s svojo nacionalno zakonodajo o tem ustrezno obvesti lastnika, imetnika vozila ali drugače identificirano osebo, osumljeno storitve prekrška, povezanega z varnostjo v cestnem prometu. Te informacije vključujejo – če je to predvideno v nacionalni zakonodaji – tudi pravne posledice storitve prekrška na ozemlju države članice prekrška v skladu z zakonodajo te države članice. Poleg tega ta država v obvestilu vključi vse pomembne informacije, kot so zlasti vrsta prometnega prekrška, povezanega z varnostjo v cestnem prometu, kraj, datum in čas storitve prekrška, naslov predpisov nacionalne zakonodaje, ki so bili kršeni, in sankcijo ter po potrebi podatke o napravi, s katero je bil ugotovljen prekršek. V ta namen lahko država članica prekrška uporabi predlogo iz Priloge II k tej direktivi.
- 7.8** Poleg člena 5(3) izrecno določa, da kadar se država članica prekrška odloči uvesti postopke nadaljnje obravnave, za namen zagotovitve spoštovanja temeljnih pravic pošlje pisno obvestilo v jeziku dokumenta o registraciji vozila, če je na voljo, ali v enem od uradnih jezikov države članice registracije.
- 7.9** Kot je razvidno iz zgoraj navedenih določb, je v primeru prekrškov, ki spadajo na področje uporabe Direktive, obvezno prevesti obvestilo o začetku postopka v jezik dokumenta o registraciji vozila, to je v jezik, ki ga naslovnik razume. Vročitev pravilno izpolnjenega obvestila, ki vsebuje vse potrebne informacije o vsebini obtožbe in pritožbenem postopku in ki je prevedeno v jezik, razumljiv naslovníku, temu omogoča učinkovito obrambo pred obtožbami. Izvajanje obveznosti o

³ [UL 2015, L 68, v nadaljevanju: Direktiva 2015/413/EU].

⁴ Direktiva 2010/64/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. oktobra 2010 o pravici do tolmačenja in prevajanja v kazenskih postopkih [UL 2010, L 280, v nadaljevanju: Direktiva 2010/64/EU].

obveščanju, določenih v Direktivi 2015/413/EU, s strani organov držav članic ima zato pomembno jamstveno vlogo.

- 7.10** Na tej točki se je treba sklicevati tudi na določbe Direktive 2010/64/EU Evropskega parlamenta in Sveta z [dne 20. oktobra 2010]. Omenjena pravica do prevoda se uporablja od trenutka, ko pristojni organi dane države članice z uradnim obvestilom ali kako drugače osebo obvestijo, da je osumljena ali obdolžena storitve kaznivega dejanja, do zaključka postopka, kar pomeni do končne ugotovitve, ali je storila kaznivo dejanje, vključno, če pride v poštev, z izrekom kazni in obravnavo vseh pritožb.⁵
- 7.11** Člen 1(3) Direktive 2010/64/EU pa vsebuje pridržek, da kadar pravo države članice določa, da sankcije za manjše kršitve naloži organ, ki ni sodišče, pristojno za kazenske zadeve, in je zoper naložitev takšne sankcije možna pritožba na sodišče, se ta direktiva uporablja le za postopke pred tem sodiščem, ki sledijo pritožbi. Kot se morda zdi, so bile države članice oproščene obveznosti prevajanja dokumentov v pred sodni fazi postopka v manj resnih zadevah, v katerih odločitve ne sprejme sodni organ, kar dejansko potrjuje tudi uvodna izjava 16 Direktive. Kot je razvidno iz zgoraj navedene določbe, obveznost prevajanja nastane šele v postopku pred sodiščem, pri katerem je bila vloženo pravno sredstvo zoper odločbo, ki jo je izdal nesodni organ.
- 7.12** Kljub takemu zadržku, ki ga vsebuje člen 1(3) Direktive 2010/64/EU, ne gre pozabiti, da ta direktiva predpisuje le minimalna pravila. Države članice pa bi morale imeti možnost razširitve pravic iz te direktive, da bi zagotovile višjo raven zaščite. Poleg tega je v njej izrecno določeno, da raven varstva ne sme biti nikoli nižja od standardov, ki jih zagotavljata Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic ali Listina o temeljnih pravicah, kakor ju razlaga sodna praksa Evropskega sodišča za človekove pravice⁶ ali Sodišča Evropske unije. Poleg tega bi se morale določbe te direktive, ki ustrezajo pravicam, zagotovljenim z zgoraj navedenima instrumentoma, razlagati in izvajati v skladu z razlago, ki je vsebovana v sodni praksi obeh navedenih sodišč.⁷
- 7.13** V tem okviru je treba omeniti, da sodna praksa ESČP na podlagi člena 6 EKČP ponuja nekaj napotkov v zvezi s tem, Sodišče [...] (ni prevedeno) pa se je tudi že izreklo o vprašanju prevodov. Kot izhaja iz sodne prakse ESČP, je pravica do prevoda odločbe in pouka o pravici do pritožbe eden izmed bistvenih elementov pravice do poštenega sojenja.⁸ Sodišče v Strasbourg jasno navaja, da se pravice, zagotovljene v členu 6 EKČP uporabljajo tudi v manjših primerih, vključno s

⁵ [Glej] člen 1(2) Direktive.

⁶ [V nadaljevanju: ESČP ali sodišče v Strassbourgu].

⁷ Uvodni izjavi 32 in 33 Direktive 2010/64/EU.

⁸ [Glej med drugim sodbo ESČP z dne 28. avgusta 2018, 59868/08, Vizgirda proti Sloveniji].

prekrški.⁹ Za obveznost prevajanja celo v manj resnih zadevah se je izreklo tudi Sodišče Evropske unije v sodbi v zadevi Sleutjes (C-278/16), vendar je treba opozoriti, da se je ta sodba nanašala na kaznovalni nalog, ki ga je izdalo sodišče.¹⁰

7.14 Po mnenju nacionalnega sodišča bi morala iz pravice posameznika do poštenega sojenja izhajati za vse države članice zavezujoča obveznost prevoda odločbe o naloženi denarni kazni tudi v prekrškovnih zadevah. Učinkovito uveljavljanje pravice do obrambe namreč zahteva razumevanje vsebine obtožb in pouka o pravici do pritožbe. Zato ni mogoče šteti, da je pravica do obrambe zagotovljena, kadar se odločba o naložitvi denarne kazni kaznovani osebi brez prevoda vroči v jeziku, ki ga ta ne razume, s sklicevanjem na spletno stran, kjer so na voljo le splošni podatki o pritožbenem postopku v zvezi naloženo denarno kaznijo. Zato po mnenju nacionalnega sodišča neobstoj prevoda vsebine obtožbe in pouka o razpoložljivem pravnem sredstvu kaznovani osebi onemogoča uveljavljanje pravice do obrambe.

7.15 To težavo je opazil tudi zakonodajalec Unije, saj Direktiva 2015/413/EU, sprejeta več let po Okvirnem sklepu 2005/214/PNZ, vključuje številne določbe o jamstvih, vključno z določbami, ki nalagajo, da se storilcem kršitev cestnoprometnih predpisov pošljejo obvestila, ki so prevedena v jezik, ki ga ti razumejo.

7.16 Kot je razvidno iz zgornje argumentacije, nacionalno sodišče meni da, če se kaznovani osebi ne vroči odločba o naložitvi denarne kazni skupaj z ustreznim poukom v jeziku, ki ga razume, to zavezuje organ države izvršiteljice, da zavrne izvršitev te odločbe zaradi dejstva, da je bila izdana na podlagi kršitve pravice posameznika do poštenega sojenja.

7.17 Zgoraj predstavljeni dvomi upravičujejo predložitev zadeve Sodišču Evropske unije.

7.18 [...] (ni prevedeno)

7.19 [...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno)

⁹ Sodba ESČP z dne [21. marca 1984], 8544/79, [Oztürk proti Nemčiji].

¹⁰ Sodba [z dne 12. oktobra 2017], ECLI:EU:C:2017:757.